

Utbildningsnämnden 2023-02-01

Återrapportering avseende Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga i Danderyds kommun

Ärende

Danderyds barns och ungas situation, livsstil och hälsa är viktiga frågor för kommunen.

Kommunledningskontoret har på uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram Strategi för förebyggande och hälsofrämjande insatser för barn och unga (Barn- och ungdomsstrategin).

Kommunfullmäktige antog 2019-09-23 Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete med barn och unga. Återrapportering till kommunstyrelsen ska ske vartannat år från det att kommunfullmäktige antagit strategin.

Denna återrapportering omfattar en redogörelse av utförda och pågående insatser och redogör även förslag för framtida förvaltning.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden tar del av återrapporten avseende Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga i Danderyds kommun och skickar vidare till Kommunstyrelsen.

Bakgrund

Barn- och ungdomsstrategin syftar till att öka barn och ungas förutsättningar till en god hälsa och framtidstro. Strategin pekar ut fyra målområden med fyra riktade insatser inom varje målområde:

1. Målområde A: Barn och unga ska ha förutsättningar till en god hälsa och framtidstro
2. Målområde B: Ungas användning av alkohol och droger ska kraftfullt minska
3. Målområde C: Barn och unga ska känna sig trygga och säkra
4. Målområde D: Tydlig samverkan i arbetet med barn och unga

Strategin är en del i kommunens arbete för att uppfylla Danderyds kommuns vision. Med stöd av strategin ska organisationen arbeta mer strategiskt och förvaltningsöverskridande med frågor som rör barn och unga.

Bildningsförvaltningen och Socialförvaltningens utredning

Sedan 2019 har arbetet med barn- och ungdomsstrategin pågått. Kommunen har arbetat aktivt med att identifiera hur man kan förstärka barn och ungdomars skyddsfaktorer samt vad man behöver göra för att minimera ungdomars riskfaktorer. Det har lett till proaktiva utredningar under samtliga målområden.

Statusen för arbetet med barn- och ungdomsstrategin är god. Det finns en stark vilja hos förvaltningarna att arbeta med barn och ungdomsfrågor. Inom målområde A och C har det tagits fram studier för hur arbetet kan fortsätta med hälsa och trygghet. I målområde B görs ett pågående arbete med Ungt Fokusenkäten och hur den ska komplettera Stockholmsenkäten. I målområde D har man arbetat fram SAMS modellen för att öka en obruten skolgång för de placerade barnen, haft/har ett aktivt samarbete mellan skola, förskola och socialförvaltningen. Kommunen håller även på att ta fram ett förslag för en stärkande kampanj riktad till föräldrar i samverkan med närsamhället. Kommunen har även arbetat fram ett förslag på framtida förvaltning för fortsatt arbete med strategin.

Under de tre åren har arbete gjorts med formerna för hur barn- och ungdomsstrategin ska bedrivas på ett bra sätt. Det är viktigt att få till en organisation som inte ligger ovanpå befintliga strukturer utan harmoniserar och spetsar till existerande verksamheter. Olika former av styrning och projektledning har prövats och har landat i utformningen av ett nytt förslag om en ny organisation.

Exempel på genomförda insatser:

- 1. Större insatser/utredningsuppdrag för att titta på områden, verktyg, metoder som kan skapa effekt i Danderyds kommuns arbete för barn och unga:*

En utredningsrapport "Psykisk hälsa bland unga" har tagits fram, som handlar om hur Danderyds ungdomar mår och hur man kan skapa mer skyddsfaktorer för att stimulera hälsa i framtiden.

Barn och ungas trygghet och säkerhet är ytterligare ett större utredningsarbete som har gjorts. Det handlar om hur man kan fortsätta att skapa en trygg miljö för barn och unga i Danderyds kommun.

2. *Kommunöverskridande insatser som påverkar delar eller alla kommunens förvaltningar:*

”Samverkan barn och unga”¹ är en pågående insats för att förenkla och effektivisera flödet mellan förvaltningarna i barn och ungdomsfrågor. På intranätet finns det lättillgänglig information om flera områden där det blir tydligt att kunskap saknas om hur olika verksamheter arbetar med frågan barn och unga. Man har även utarbetat en samverkansstruktur mellan de kommunala verksamheterna och samlat information om vilka serviceinsatser som erbjuds i kommunen på ett lättillgängligt sätt.

Ett större samverkansprojekt tillsammans med länsstyrelsen, RISE och KI har bedrivits för att mäta kommuners nivå av förutsättningar för lokalt främjande och förebyggande folkhälsoarbete, kartlägga befintliga data om risk- och skyddsfaktorer för barn och unga och befintliga insatser för att tillmötesgå identifierade behov.

För mer information om de större insatser och utredningar som har gjorts [se bilaga](#).

3. *Stimulera och följa upp bra verksamheter:*

För att säkerställa att det goda arbetet som redan sker på verksamhetsnivå får spridning har kommunen lagt särskild vikt på att informera och sprida goda exempel till andra verksamheter och förvaltningar. Bland annat Lockeroom talk, Ungdomskollen, Nätkollen – Danderyds kommun² samt ABC föräldrakurser för föräldrar med yngre och tonårsbarn.

Utbildningsnämnden har särskilt fokuserat på att kraftfullt minska droger i skolan genom Handlingsplan ANDTS, Danderyds kommun. Nämnden har också varit delaktiga i att starta en familjecentral. Familjecentralen är ett samarbete mellan Danderyds barnavårdscentral, Mama Mia mödravårdscentral, biblioteket, öppna förskolan och socialförvaltningen.

Detta är bara ett axplock av insatser som förvaltningarna och verksamheterna har genomfört.

Yttrande

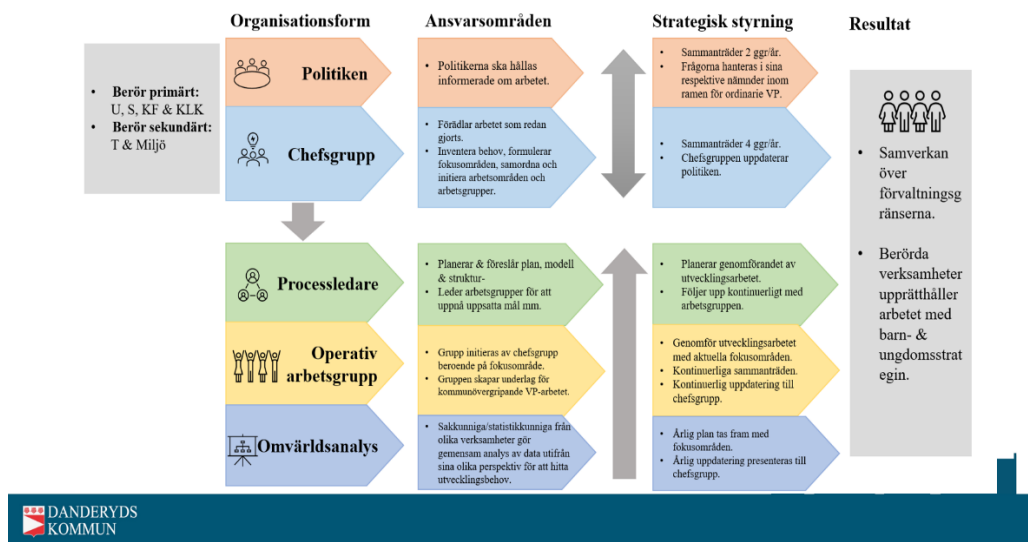
Ett lyckat förändringsarbete bygger på en levande flexibel uppbyggnad med stort fokus på verksamhetens perspektiv. Det är viktigt att få till en organisation som inte ligger ovanpå befintliga strukturer utan harmoniserar och spetsar till existerande verksamheter samt en tydlig implementering på alla nivåer.

¹ Se Intranätet

² Se danderyd.se

För att upprätthålla och stärka arbetet med barn och ungdomsstrategin har ett nytt förslag tagits fram. Förslaget är att omstrukturera arbetet med barn- och ungdomsstrategin genom att skapa en framtida organisation som kontinuerligt och systematiskt arbetar med frågor gällande barn och unga i syfte att möta de fyra målområdena i strategin.

Framtida Förvaltning

Målen och aktiviteterna ska följas upp inom ramen för den kommunövergripande målstyrningen. Det innebär att varje nämnd som har verksamheter riktade mot barn och unga ska följa upp sina respektive verksamhetsgemensamma- såväl som verksamhetsspecifika mål riktade mot barn och unga.

Med den nya organisationsmodellen behövs ingen tillkommande ledningsresurs då det förvaltningsöverskridande ungdomsarbetet leds genom utvalda chefer inom de tre förvaltningarna (BF, SF och KLK) och de identifierade barn- och ungdomsfrågorna hanteras i respektive linjeorganisation. Däremot kan det sannolikt komma att behövas resurssättning i framtida projekt som bör ligga i Utveckling och kommunikationsenhetens budget utifrån deras utvecklingsuppdrag.

Konsekvenser för barn och unga

Genom att erbjuda lättillgängligt stöd till vårdnadshavare, barn och elever är förhoppningen att insatserna är förebyggande och hälsofrämjande och således innebär en ökad trygghet och stabilitet för barn och unga.

En ökad samverkan mellan kommunens aktörer möjliggör att kommunens resurser riktade till barn och unga används mer effektivt och effekten blir att barn och ungas behov blir tillgodosedda på ett bättre sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Tidiga, förebyggande och hälsofrämjande insatser samt en ökad samverkan mellan kommunens verksamheter förväntas minska behovet av framtida mer kostsamma insatser.

Kent Henningson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande 2023-01-17 Återrapportering avseende Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga i Danderyds kommun
2. Bilaga: Insatser och utredningar – Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga
3. Strategi för förebyggande och hälsofrämjande arbete för barn och unga i Danderyds kommun
4. Rapport – Varför mår unga som de gör? – Resultat Danderyds kommun

Expedieras till:
Socialförvaltningen
Kommunstyrelsen